JULNUMMER • ÅRGÅNG 76 • NR 4
Berga i DECEMBER 2016

Borg-Skum

Kamratföreningen Vapenbrödernas tidskrift

VAPENBRÖDERNA ÄR AMFIBIEREGEMENTETS KAMRATFÖRENING

Foto: KSW

Förbandets tidvisa soldater övar kontiunerligt med bataljonen i syfte att bibehålla förmågan.

BORG-SKUM

Återigen har ett Borg-Skum-år förflutit. Året har varit innehållsrikt med ett intensivt styrelsearbete som har burit frukt. Vi har skapat en stabilare planering med genomförda medlemsresor, varit verksamma på Regementets dag, samlat övriga Gamla KA kamratföreningsföreträdare och vi har lyckats med att få fler nya medlemmar. Det sistnämnda är särskilt glädjande och vi försöker att ytterligare utöka kamratkretsen. En annan stabilitet i verksamheten är den överenskommelse vi har tecknat med Regementet avseende samarbetet.

Det finns nu även intresse för att återuppråtta en redaktion för att avlasta redaktören. I det sammanhanget vill jag ta chansen att informera om att min tid i den befattningen har varit ganska lång. Jag är av den uppfattningen att en ny redaktör kan tillföra förnyelse och eventuella förbättringar. Visst, det känns lite vemodigt att se vägs ände på en verksamhet som jag har trivts med men som Ni alla vet så finns det ett slut på allt.

Slutligen skall här presenteras en Nyhet:

1. *Det är nu möjligt för familjemedlemmar att bli medlem i Vapenbröderna.*
   Årsavgiften för familjemedlem är 100:-/år.
   Familj med två medlemmar kan avboka en Borg-Skum.
2. *För medlemmar som tillkommer nov–dec 2016 gäller erlagd avgift även för 2017.*

Vi har bestämt att nekrologer bara skrives i B-S vid frånfälle av redaktör eller mångårig styrelsemedlem. Jag kan dock inte avhålla mig från att nämna, en medlem som har betytt mycket för vår Förening, Östen Granqvist som har gått ur tiden. Östen har förutom att han var en mycket sympatisk person bidragit i många år genom att skapa vår medlemsmatrikel. Tyvärr så har vi på något vis misskött vår kontakt med honom dom senaste åren. ■

Slutligen vill jag tillönska Er Alla en

God Jul och ett Gott Nytt År

Glöm inte bort att motionera !

Red.

REDAKTION

Redaktör:
Hans-Jochen Seifert
tillika ansvarig utgivare
Tfn 08 541 316 56
Mobil 0708 541 385
lenjoc@telia.com

Redaktionens adress och tfn:
Borg-Skum
Amfibieregementet
130 61 Hårsfjärden
Tel 010 823 30 00

Utgivning:
Fyra nummer per år

Layout:
ANV Grafiska AB
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:
Tryckeri AB Orion

VAPENBRÖDERNA
Amf 1, 130 61 Hårsfjärden
www.vapenbroderna.se

Årsavgift:
250 kr

OBS! Sista gången →

Plusgiro:
9 33 80-4

Bankgiro:
473-0537

Skattmästarens adress och tfn:
Kerstin Jältsäter
Överbyvägen 22 · 185 94 Vaxholm
Tel: 08-541 373 94
jaltis@hotmail.com

Adressändring meddelas skattmästaren

VAPENBRÖDERNAS STYRELSE

Ordförande:
Bengt Persson

1. vice ordförande:
Magnus de Jong

2. vice ordförande/tillika klubbmästare:
Staffan Vestin

Veteran- och anhörigsamordnare:
Staffan Vestin

Övriga styrelseledamöter:
Hans-Jochen Seifert,
Marie Wall, Per Brännhammar,
Lars Inge Pettersson, Peter Fagrell,
Lars Sjölander, Tommy Aasa,
Peder Olsson, Leif Eriksson,
Jens Ribestrand

Suppleanter:
Claes-Arne Sunnman,
Patrik Berge, Anders Joninger

Revisorer:
Håkan Söderlindh, Michael Moberg

Revisorssuppleant:
Christer Sandström

Vapenbrödernas Valberedning:
Håkan Melin (sammankallande)
Göran Mattson

Kontaktman för föreningsmedlemmarna
Om Du har frågor eller förslag rörande föreningens verksamhet m m.

Skriv eller ring till:
Per Brännhammar
V Bangatan 53 A, 195 40 Märsta
Tfn 08 591 138 88

ORDFÖRANDE
har ordet

VINTER OCH SNART KOMMER DET EN TOMTE!

I år var sommaren lång och torr och hösten blev kort. Vintern slog oss i huvudet mycket tidigare än vanligt. En halv meter snö på ett drygt dygn är rekord och snöröjningen hann inte med. Vi fick ett nytt begrepp i Stockholmsområdet, *”Jämställd snöröjning”*. Vad jag såg av det måste det innebära att man inte snöröjer när det behövs utan man låter folk och bilar pulsa, trampa ner, trycka ner, halka omkring och fastna i drivorna. När man gjort det så hoppas man att värme och regn ska ta bort snön. Händer inte det så börjar man röja. Jag har hört en annan förklaring till begreppet men den väljer jag att inte återge. Nu är snön nästan borta men jag hoppas att vi får nytt till jul.

Den tomte jag nämner i rubriken hoppas jag har ett glatt leende under ett stort vitt skägg och kommer med många julklappar. Vi har ju sett andra *”tomtar”* uppenbara sig i vår omvärld med olika märkliga och ibland hotfulla uttalanden. Osäkerheten i vårt område har ökat under året. Jag hoppas verkligen att det inte är de tomtarna som kommer. För att minska den risken höjer vår Försvarsmakt sin förmåga med de resurser den fått som givetvis kunde och borde varit mer. Det gör vi i Försvarsmakten genom att öva och just i skrivande stund deltar jag i en sådan övning. Vi har också, de senaste dagarna, sett att delar av vårt förträffliga tunga kustrobotbatteri är efterfrågat. Varför togs det bort?

Ännu ett verksamhetsår i Vapenbrödernas 117-åriga historia går mot sitt slut. Vi i styrelsen kommer som vanligt att återkomma vid årsmötet med en verksamhetsberättelse. Årsmötet planeras preliminärt till den 2 april på Berga och buss dit kommer att finnas. **MOTIONER TILL ÅRSMÖTET VILL STYRELSEN HA IN SENAST DEN 1 MARS.** Inbjudan kommer på sedvanligt sett att gå ut med Borg-Skum nr 1, 2017.

Efter denna lilla titt in i nästa år vill jag berätta lite om det som varit sedan ni hörde av mig senast. Höstmötet genomfördes den 10 november på Berga med över 50 medlemmar närvarande, **REKORD**. Temat för årets möte var Kustjägarna 60 år, Vapenbrodern tillika ordföranden för Kustjägarveteranerna *Olle Neckman* var hedersgäst. Det var en sedvanlig torsdagsmiddag med SOS, ärtsoppa och pannkakor med sångvänliga tillbehör. Efter middagen flyttade vi in i mässen där Vapenbrodern *Fredrik Hesselman* livfullt berättade om boken *Kustjägarna 60 år*, som han varit redaktör för. Ett stort tack till alla er som bidrog till ett mycket trevligt höstmöte. Speciellt tack till *Westin buss* för transporten och sist men inte minst vår *klubbmästare Staffan*.

Två andra aktiviteter som genomförts är regementets dag med tusentals besökare som fick se regementet i solsken. De fick också se våra förbands materiel och lite av vad våra förband kan. Den andra var utflykten till batteri *Femörehuvud* första söndagen i oktober men mer om det på annan plats i tidningen.

Det var en liten tillbakablick, nu tänkte jag titta lite framåt. Jag nämnde lite om planerna för 2017 i min förra ledare. Verksamhetsplanen har nu tagit lite mer form. Vi kommer att genomföra de sedvanliga aktiviteterna såsom årsmöte, höstmöte under fjärde kvartalet, deltagande i regementets dag på Berga i september, fyra nummer av Borg-Skum och cirka 10 styrelsemöten (något fler än innevarande år). Regementets dag kommer att sammanfalla med den nyuppståndna KA-kamratföreningsträffen som planeras till helgen 1–3 september. Vi kommer även nästa år att genomföra utflykter och planerar en i maj–juni och sedan får vi se om vi orkar med en till på hösten. Skälet till osäkerheten är KA-kamratföreningsträffen och allt jobb med den. Introduktionsresan med nyanställda på regementet planerar vi också att genomföra under första halvåret. ■

Nu backar jag ånyo tillbaka och tackar er alla för förtroendet som styrelsen och jag fått under det gångna året och önskar er alla

God Jul & Gott Nytt År

Bengt Persson

Regementets dag

Den 10 september genomfördes Regementets dag på Amf1 och som brukligt vid sådana tillfällen sken solen från en klarblå Himmel.

Ordförande B-P framför vårt "monter".

Vår klubbmästare Staffan har träffat Björn Phil som numera är pensionär. Han är vår siste kunnige artillerist.

Här ses vår nye Marinchef och ställföreträdande Regementschef, i samtal med Regementspastorn.

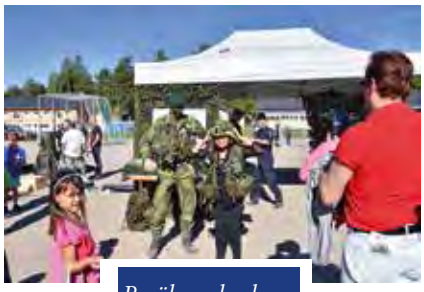

Hemvärnet visar upp sina vapen.

En ung besökare funderar nog på detta vapens konstruktion.

Vapenbröderna fick disponera ett utställningstält där vi delade ut Borg-Skum och medlemfoldern. Runt omkring oss fanns ett antal sådana tält där andra organisationer visade sin verksamhet. Här fanns Blå Baskrarna, Hemvärnet och regementets olika yrkesgrenar.

Besökare hade möjlighet att prova olika typer av utrustnigar.

Det hela började lite tveksamt men efterhand ökade besöksskaran och bedömnings var det ca 5000 besökare. Materielvisning av olika vapen och annat tilldrog sig stort intresse. För mathållning var det sörjt genom försäljning av bl a varmkorv och olika drycker – de senare givetvis alkoholfria. Stämningen var hög och besökarna visade stor nyfikenhet.

Ja , vad gömmer sig bakom denna kamera ? Jo, det är Kristina Swaan, regementets informationschef.

Det var som brukligt ett tillfälle för återträffar av tidigare arbetskamrater och andra som tidigare tjänstgjort på KA 1. Vi var fyra personer ur styrelsen som tjänstgjorde denna dag och vi var ganska nöjda vid dagens ände. Huruvida vi fick några nya medlemmar den dagen kan vi inte bedöma men vi väckte intresse. Ett omtyckt moment var landstigning med mål att frita en person. Här blev det ett spel med Spaningsdykare som rekade och sedan en landsättning under vilt skjutande för att lösa uppgiften. Den typen av stridsförevisning tycks vara populär om än lite verklighetsfrämmande. Nåväl, soldaterna fick visa någon form av stridsteknik till åskådarnas glädje.

Åskådarna har tagit plats för stridsförevisningen.

Det kommer en ny sådan dag även under 2017 och förhoppningsvis får vi då se flera Vapenbröder. ■

Foto o text: Red.

Här har styrelseledamoten Lars Sjölander anslutit för att vädra synpunkter.

Bussen beredd att ta emot förväntansfulla resenärer.

Vapenbröderna uppsuttna och på väg.

Efter skickligt körande på smal, slingrig väg är vi framme vid batteriet. Tyvärr så finns inte de som kom med egen bil med på denna samlingsbild.

Guiden lotsar i underjorden.

Vapenbrödernas utflykt

TILL ETT AV VÅRA NEDLAGDA KRIGSFÖRBAND

Fascinerande gångar djupt nere i berget – vilka fina skyddsrum det skulle kunna ha varit för nutida trupper typ amfskytte (red anm).

Stigen upp till pjäsen är besvärlig för våra äldre – fast en Kustartillerist kämpar sig alltid till målet.

Guiden inleder men snart får vi insider-info av en f d pjäsch ,Claes-Göran och artmagister Lars-Inge. Mycket bra och uttömmande.

Tillbaka i underjorden – här batteriets kök som dagen till ära dragits igång för att producera en miljötypisk måltid.

Söndagen den 2 september. Vid Östra Station sker samling av de Vapenbröder som har hörsammat kallelsen till denna resa och som har haft möjlighet att delta.

Återigen sken solen på de gamla Kustartilleristerna som nu strömmade till från tåg, buss och tunnelbana för att anmäla sig till *Staffan* för avprickning i längan. Vår pålitlige Buss från *Westins Bussbolag* stod och puttrade lågmäld alltmedan dess innandöme fylldes med förväntansfulla Resenärer. Bussen blev nästan fullsatt och det skulle ansluta ytterligare ett antal Bröder som tog sig fram med egna fordon. Vår *Bussförare Lars-Inge* styrde söderut på E4:an under det att han på ett förnöjsamt sätt berättade om sevärdheter utmed vägen. Vi var på väg mot Linköping och mot **"FEM-ÖREHUVUD"** ett 7,5cm/m57, nerlagd men numera Museum.

Väl framkommen välkomnades vi av ett antal Guider som delade in oss i grupper för att vi på ett begripligt vis skulle kunna se batteriet. Ja, så bar det ner i underjorden vilket här blev tydligt då det var ett serie 1 batteri med gångar mellan dess olika enheter. Inslags portsystem tilldrog sig stor förundran – det måste ses – helt enastående. Vi besökte alla batteriets enheter d v s chefsrum, förläggning, sambands och stridsledningscentral, verkstaden, sjukstugan och köket. Sedan upp på hjässan för att bese den kvarvarande pjäsen. Det var lite kämpigt för en del av våra äldre Bröder att ta sig fram men, ni vet, envisa kustartillerister. Här visade det sig nu att Broder *Claes-Göran* hade tjänstgjort som pjäschef 60 år tidigare. Med en mycket vacker bild över Skärgården fick vi nu erfara fakta som nog inte har givits tidigare. Det artilleristiska i *Claes-Görans* redogörelse fylldes på av *Lars-Inge* som har ett förflutet som artillerilärare. Sammantaget erhöll vi en fantastisk redogörelse över tingens ordning.

Som kröning på besöket avåt vi en ärtlunch med pankkakor tillverkat i Bergsköket. Så var det då dags att återgå. En stor eloge till dem som har lagt ner så mycket omsorg för att bevara detta Batteri.

Red

Vidare in mot pjäsens inre – här ammunitionshissen.

Ett litet scenario med sambandssoldat.

Ja, nu blev det ärtsoppa och pannkaka med traditionella tillbehör. En före detta Husmor fixar självklart guldkanten.

Lunchen aväten, kaffe o kaka – ordföranden Bengt håller anförande vilket avrundar detta fina besök.

AMFIBIEkåren, grattis på födelsedagen

Kustjägarkompaniet fungerar i dag som amfibiebataljonens kvalificerade underrättelseenhet.

Amfibieförband verkar där vatten möter land och fungerar som länken mellan sjö- och arméstridskrafter. Så har det i stort sett alltid varit, men ändå inte.

År 1902 bildades Kustartilleriet med huvudsäte på Rindö/Vaxholm, totalt utvecklades fem Kustartilleriregementen utspridda längs Sveriges kustzoner. Omvärldsbilden ändrades och så gjorde även Försvarsmakten och Kustartilleriet. Under 1980- och 90-talet avvecklades flera av kustartilleriförbanden för att slutligen år 1999 ha två KA-förband kvar, på Rindö/Vaxholm och i Göteborg. Dessa två ombildades år 2000 till Amfibieregementen, Amf 1, Amf 4 och bildade tillsammans amfibiekåren. I dag återstår Amfibieregementet som har utvecklat förbandet på Berga med enheter i Göteborg och på Gotland. Den 26 oktober har det gått 16 år sedan bildningen, chefen för amfibieregementet *överste Peder Ohlsson*, svarar på några frågor kring amfibiekåren.

I DAG ÄR DET 16 ÅR SEDAN AMFIBIEKÅREN BILDADES, HUR UPPMÄRKSAMMAS DET?

Vi uppmärksammar amfibiekåren varje dag på olika sätt, men självklart lite extra i dag den 26 oktober då det är viktigt att ibland stanna upp och reflektera över vår verksamhet och den roll vi spelar i Försvarsmakten och i marinen. Samtidigt som vi blickar framåt, ska vi minnas vårt ursprung och därför vill jag också slå ett slag för Sveriges äldsta kamratförening, *Vapenbröderna* som än i dag spelar en viktig roll.

VARFÖR BILDADES AMFIBIEKÅREN?

Redan under 1980- och 90-talet, pågick förändringar i vår omvärld och för att möta olika utmaningar var det nödvändigt att Försvarsmakten förändrades och anpassades för att möta dessa utmaningar. För Kustartilleriet hade en förändring redan inletts många år tidigare. I alla de studier som kustartilleriet då genomförde, visade på att snabba rörliga förband med autonomt uppträdande skulle öka försvarsförmågan i kustnära zoner. Anpassningen medförde också att det fasta kustartilleriet alltmer avvecklades för att helt övergå till rörliga manöverförband. Den 26 oktober år 2000, var därmed en tydlig milstolpe där vi lämnade det fasta kustförsvaret och helt fokuserade på det rörliga amfibiesystemet.

VILKA ÄR DE STÖRSTA FÖRÄNDRINGARNA?

Den största utvecklingen är självklart att vi nu är ett snabbrörligt manöverförband. Men vi ser också stora förändringar vad gäller till exempel personalförsörjningen. Vi har ett vilande »

pliktsystemet sedan år 2010 som i sin tur har medfört andra personalkategorier som bygger på frivillighet. Förändringarna ställer stora krav på rekryteringen där ansvaret i stor omfattning ligger hos regementet. Amfibieförbandet har i praktiken inga problem med rekryteringen med undantag för yrkesofficerare där vi nu gör aktiva åtgärder för att öka antalet till vårt förband. Vår utmaning precis som för övriga Försvarsmakten ligger snarare åt att behålla personal under längre perioder. Unga individer har i dag en större benägenhet att byta yrken, både på gott och ont. För att över tiden ha slagkraftiga krigsförband, är detta något som vi måste hantera och där tycker jag att vi har hittat en bra balans. Sedan grundandet har utvecklingen för amfibiekåren varit utomordentligt god vilket vi har all anledning att vara stolta över. Självklart har vi som alla andra i Försvarsmakten våra utmaningar bland annat inom materielförsörjningen.

HUR SÅG DET UT NÄR DU BÖRJADE I KÅREN?

Jag tjänstgjorde på Kustjägarskolan, det går inte att jämföra med hur det såg ut då och vad vi har utvecklats till i dag. I dag har amfibiekåren en mer tydlig och självklar roll i marinen med vår unika förmåga att verka i kustnära zoner och floddeltan. Genom åren har amfibiekåren deltagit i eller ansvarat för internationella insatser och deltagit i multinationella övningar vilket har skapat en efterfrågan av vår unika kompetens, det vill säga att behärska och kontrollera kust- och deltaområden. Där vill jag påstå att vi är unika, det finns i dag inget annat förband som kan lösa den typen av uppgift.

Det finns en tydlig väg och den är framåt.

FINNS DET ANDRA SKILLNADER DU VILL PEKA PÅ?

Försvarsdebatten har lyfts upp på agendan och är mer tydlig i dag än tidigare, inte minst med anledning av det förändrade omvärldsläget. Ett mer öppet förhållningsätt kring försvars- och säkerhetspolitik har också medfört att gemene man i större omfattning är engagerad vilket är positivt då Sveriges säkerhet rör oss alla. Med ett nationellt fokus blir det också mer tydligt vilken avgörande roll vårt förband skulle kunna få i en konflikt, som jag har sagt tidigare, det finns inget annat förband som kan lösa våra uppgifter.

HUR SER DU PÅ FRAMTIDEN FÖR FÖRBANDET?

Framtidens urbanisering går mot kustzoner med följden att framtida konflikter i allt större utsträckning sannorlikt kommer att ske i kustområden. För att kunna bemöta detta är det nödvändigt att ha förmågan att kontrollera och behärska kust- och skärgårdsområden, floddeltan och överlag grunda vatten,

Viljan att alltid göra sitt yttersta är ett utmärkande drag hos amfibiekåren.

den unika förmågan besitter i dag amfibiekåren. Den nu pågående amfibiestudien pekar också ut tydliga behov av våra förmågor. Amfibiestudien får jag återkomma särskilt till i ett annat forum.

I olika sammanhang träffar jag utländska kollegor där man tydligt efterfrågar vår amfibiekompetens. Efterfrågan ger en indirekt möjlighet att delta i övningar eller insatser som i sin tur leder till en ökad förmåga. Sammantaget ser jag en ljus framtid för amfibiekåren.

SLUTLIGEN, VAD UTMÄRKER EN AMFIBIEKÅRIST OCH DEN BERÖMDA FÖRBANDSANDAN?

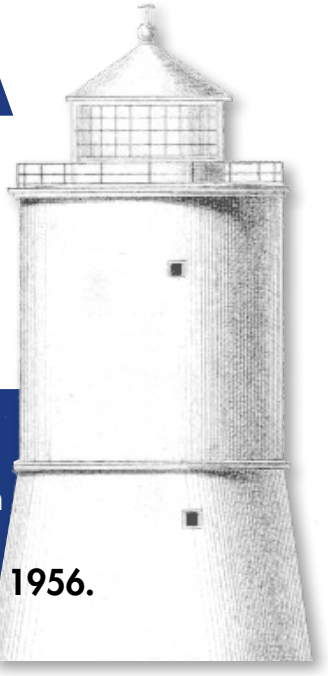
Viljan och förmågan att i alla lägen göra sitt yttersta för att lösa ställda uppgifter är utmärkande drag hos oss alla. Det finns en oerhörd ambition, driv och stolthet hos personalen, där inget är omöjligt. Vi som alla andra påverkas av när man har synpunkter på oss eller vår verksamhet, om man då anser den som orättvis så knyter man näven i byxfickan och bestämmer sig för att genomföra allt ännu lite bättre. De flesta har en uppfattning om oss, ibland positiv, ibland mindre positiv. Denna *”yttre påverkan”* gör oss starkare och bidrar till förbandsandan på ett positivt sätt. Jag är oerhört stolt över min personal och vårt förband, det är en ära att tillsammans få möjligheten att lösa uppgifter och att få vara en viktig del av Försvarsmakten och marinen. Alla som har tjänstgjort vid något av våra amfibieförband eller som i dag är aktiva i förbandet ser jag som amfibiekårister, låt mig vara den första att gratulera på födelsedagen! ■

Bild & text Mj Kristina Swaan

Amfibieförbandet är snabbrörligt med sina svävare och övriga fartyg och båtar som förbandet använder sig av.

KUSTJÄGARNA firade 60 ÅR

Helgen den 17–18 september träffades drygt 600 Kustjägare på **KORSÖ** för att fira förbandets 60-årsjubileum. Någon påpekade mycket rikligt att den första kullen Kustjägare ryckte in i januari 1957 men beslutet om att upprätta ett Kustjägarförband kom till med Kustartilleriorder 77 från den **15 september 1956.**

FÖRRA GÅNGEN JAG SKREV I BORGSKUM var efter sista regementets dag på Rindö. Det var en dag med blandade känslor men som också lockade en mycket stor samling besökare. Det är möjligt att just flytten från Rindö och Oscar Fredriksborg väckte nostalgiska känslor men innerst inne fanns ändå en förhoppning om bättre förutsättningar och en stark framtid. De elva år som har förflutit har kanske bjudit på en annan verklighet och en utveckling som många av oss ser som lite oroväckande.

Det fanns många nya "prylar" att beundra.

Kustjägarförbandet är i dag ett spaningsförband och de tidigare mer offensiva uppgifterna hos förbandet finns nu hos Amfibieskytte. I ett mer pragmatiskt perspektiv kan man säga att en stor del av amfibiekåren har blivit Kustjägare. Egentligen stärker de bara de konstateranden som amfibieutredningen redan på 1950-talet gjorde om amfibieförbandens nödvändighet. Detta trots att både omvärlden och operationsmiljöerna i vår skärgård såg annorlunda ut. Går man ännu längre tillbaka i tiden så börjar man förstå hur tankegångarna och utvecklingen pendlar mellan rörlig förmåga och fast försvar eller kanske strid i förhand eller efterhand. 1700-talets skärgårdsflotta återuppstod med bildandet av Flottans kanonjärkår 1832 som efter en sejour i armén 1866 åter kom under flottans flagg 1873 och ersattes *"i princip"* 1902 av Kustartilleriet.

Erfarenheterna från andra världskriget pekade på behovet av att skapa amfibieförband som kunde verka inom de befästa områdena inte minst för att slå en nyss landsatt fiende. Vi känner alla till den utveckling som följer där de fasta förbandens styrka, i att med starkt skydd kunna vara i förhand, konkurreras ut med de rörliga förbandens flexibilitet och förmåga att kraftsamla mer eller mindre oberoende av geografisk gruppering. Artilleri-, robot-, min-, och kustjägarförband blev Amfibiebataljoner. I dag är vår försvarsförmåga synnerligen begränsad och speciellt i det gränssnitt som utgör cirka 70 procent av vår landgräns – där hav möter land.

Förutom den viktiga kamratdimensionen var detta en av grundstenarna i vårt 60-årsjubileum. Det är svårt att inte dra paralleller till dem som med lobby och påverkan stakade ut den väg som blev grunden till kustjägarförbanden. Det är många som ska äras som våra tidiga chefer och legendarer inom förbandet men denna gång vill jag på ett starkt och självklart sätt lyfta fram den då unge *kaptenen Bertil Stjernfelt* som direkt efter kriget besökt landstigningsstränderna i Normandie. Boken ***"Svenska Amfibieförband – lyx eller nödvändighet?"*** Som skrevs av *Bertil Stjernfelt* och *Lennart Wockatz* hade sannolikt en avgörande betydelse för de beslut som ledde fram till kustjägarförbanden.

Tre Generaler (Persson, Heden och Syren) och den gamle majoren samtalar inför striduppvisningen.

Vårt jubileum inramades också av en annan påtaglig verklighet. Några av de gäster som hade anmält sitt deltagande fick andra engagemang med mycket kort varsel och några kunde bara stanna en kort stund. Kustjägarkompaniet var också reducerat. Det händer saker i vår omvärld som kräver större militär närvaro i våra kustområden och då inte minst på Gotland. Ni har

säkert läst i media att det inträffat något som man inte gärna talar om men som fått *Överbefälhavaren* att drastiskt höja beredskapen.

Jag tog upp läget i Östersjöområdet i mitt tal och vi kan konstatera att det just nu inte råder avspänning. Självklart påverkar dagens snabba spridning av information vår uppfattning och allt är inte sant som står i tidningen eller på nätet men vi har onekligen en ny situation i vårt närområde. En situation som i många stycken liknar den gamla med två tydliga politiska block och en värld indelad i väst och öst. Det verkar nästan som en naturlig balans och någon form av ett självinrättande fenomen.

Sällskapet *Kustjägarveteraner* har med en grupp synnerligen kompetenta och kunniga författare med *Fredrik Hesselman* i spetsen givit ut boken ***”Kustjägarna – 60 år av utveckling, ubåtsjakt och internationella insatser”.*** Boken är tänkt som en sammanfattning av förbandets utveckling utifrån definierade konstanter och variabler. *Läs boken!* Den ger en bild av förbandsutvecklingen från det professionella perspektivet och boken öppnar också för frågor om den framtida utvecklingen. Jag är övertygad om att denna bok kommer att påverka våra beslutsfattare och stärka förbandets självklara ställning. Vi får dock inte glömma att det som är självklart för oss inte alltid är lika självklart för andra.

Arrangemangen kring jubileet och den manifestation som gjordes för Kustjägare och hela Amfibiekåren fungerade bra. Kustjägarkompaniet genomförde en tydlig uppvisning i form av en spelad övning där temat var urdragning av röjd O-plats. Bland alla jubilarer fanns också några speciellt inbjudna gäster. Bland gästerna märktes *förre överbefälhavaren general Håkan Syren, generalerna Lars G Persson, Claes-Göran Hedén & Ola Truedsson, tidigare C Amf1 Jonas Olsson, Örlogsmannasällskapets Anders Enström, Hans Jochen Seifert* och många fler. De fick också en genomgång av förbandets utveckling och arbetet med boken i ett av tre seminarier som hölls av bokens författare. ■

Uppställningsplatsen, lite mingel före ceremonien.

Stort tack till alla jubilarer och till Amfibieregementet för att dessa minnesvärda dagar blev av. Om 15 år firar Kustjägarna 75 år och då ska vi förhoppningsvis se en positiv utveckling i vår förmåga att upprätthålla den fred som vi alla deltagit i att försvara under drygt 200 år.

Text och foto: Olle Neckman
Ordförande Sällskapet Kustjägarveteraner & Vapenbroder

Här sitter dom nu – Kustjägare från det kalla krigets tid. Det är en ny typ av insats som skall visas.

Vi bygger ETT starkare försvar

Foto: Kristina Swaan

Överste Peder Ohlsson är övningsledare för Gotland under AURORA

203.amfibieskytte är samtliga tidvis tjänstgörande soldater GSST.

Faktaruta
Deltagande förband på Gotland:
Amf 1, LG, LV6, LSS, MSS, FMTS, FörmedC, T2, K3, P4, F17, I19, 18 SG Gotland, F17

Totalt ca 2500–3000 personer över tiden
Som mest samtidigt på Gotland, ca 1500 personer

Många år har passerat, lite mer än 20 år och mycket har hänt sedan dess. Många av oss minns hur det *”var förr”*, andra förstår inte alls vad vi pratar om. Om ett år kommer vi att få uppleva det igen.

Under september månad år 2017, är det dags för samtliga stridskrafter och mer än 19 000 kvinnor och män, varav en fjärdedel från Hemvärnet att delta i Försvarsmaktsövningen AURORA. Senast Försvarsmakten genomförde en liknande övning av den här digniteten var på 1990-talet och då med ett värnpliktsförsvar. Mycket har utvecklats sedan den förra stora övningen. Både Försvarsmakten såväl som samhället ser annorlunda ut i dag, inte minst har omvärldsläget förändrats och blivit betydligt mer allvarligt.

AURORA 17 berör hela samhället

Syftet med övningen är att samöva stridskrafterna och öka Sveriges militära förmåga, bygga ett starkare försvar med förmågan att möta ett väpnat angrepp mot vår nation. Försvarsmakten står inte ensam, för att öka förmågan i totalförsvar har myndigheter med totalförsvarsuppgifter bjudits in för att delta på övningen. Intresset från andra myndigheter är mycket stort, det är positivt, tillsammans blir vi än starkare och bättre. Att kunna möta alla typer av hot, kränkningar eller angrepp mot Sverige berör alla funktioner i samhället. Försvarsmaktsövningen är därför nödvändig för att Försvarsmakten tillsammans med andra myndigheter gemensamt ska utveckla sina olika förmågor och kunna värna om vårt territorium och våra värden.

Kontakt med markägare

AURORA 17 kommer att bedrivas i stort sett runt hela Sverige med stort fokus i Göteborg, Stockholm, Mälardalen samt på och omkring Gotland. Gotland är ett militärstrategiskt mycket viktigt område och för att öka förmågan att försvara Gotland kommer stora delar av övningen att genomföras där. Förband ur samtliga försvarsgrenar kommer att vara grupperade på Gotland och där tillsammans med civila myndigheter öva olika förmågor. Det är viktigt att kunna öva i alla typer av terräng vilket innebär att Försvarmakten kommer att behöva öva på privat mark. Redan i dag har fler hundra privata markägare på Gotland därför kontaktats av Försvarsmakten. Även om markägare ställer sig positiva i alla lägen, är det inte alls säkert att övning kommer att ske på den marken. Syftet med ett tillstånd från markägare är att ha full handlingsfrihet med att öva förbanden i olika terränger och miljöer.

– Försvarsmaktsövningen är mycket viktig för både Försvarsmaktens såväl som totalförsvarets utveckling att kunna möta de olika påfrestningar vårt samhälle kan komma att utsättas för. Omvärldsläget har förändrats och Försvarsmakten måste med alla medel bidra till att skapa stabilitet och säkerhet i vårt närområde. Övningen kommer att märkas på Gotland då förband från alla försvarsgrenar kommer att öva på ön. Jag som ansvarig övningsledare för momenten på Gotland, ser det som mycket viktigt att hålla boende informerade om verksamheten. Planeringsarbetet är i full gång, det märks bland annat av att kontakter med markägare har tagits och dialoger förs med olika myndigheter på Gotland. Jag tillsammans med mina kollegor från Amfibieregementet, men också från de andra vapenslagen samt våra civila myndigheter ser mycket fram emot att öva på Gotland nästa år. Tillsammans bygger vi ett starkare försvar, sa *överste Peder Ohlsson*, chef för Amfibieregementet tillika övningsledare på Gotland. ■

Text Kristina Swaan

Nya medlemmar

Vi hälsar dig välkommen i kamratkretsen

Bo Björklund, Kista
Mattias Engberg, Ösmo
Fredrik Jr Hillelson, Lidingö
Per Jansson, Saltsjö-Bo
Thord Johansson, Järfälla
Kent Kastman, Järfälla
Jan Kransmo, Göteborg
Åke Nellmer, Västerhaninge
Kristofer Nygren, Sundbyberg
Daniel Ottosson, Bromma
Göran Qvarnström, Ingarö
Tom Setterwall, Täby
Mats Sjöqvist, Bromma
Magnus Svensson, Linköping

Unik förmåga
till undervattens- och sjömålsstrid

Skarpa minor och sjunkbomber sprängdes, sjömålsrobot 17 avfyrades. För två av Amfibieregementets kompanier har övning SWENEX redan inletts.

Sjömålsrobot 17 sköts under övningen.

Sensorpluton fällde sjunkbomber och sprängde sjöminor.

Under lördagen var det åter dags för 203. amfibieskyttekompaniets tidvis anställda soldater att ställa in sig för tjänstgöring. Närmare 150 soldater har ställt sina civila åttaganden åt sidan för att tillsammans med övriga förbandet delta i den stundande Marina nationella övningen. Under helgen omgrupperade också sensorpluton tillhörande 17. bevakningsbåtkompaniet till Berga för att också inleda övningen redan under helgen.

Sensorplutonen har en unik kompetens att genomföra undervattensstrid.

Förtroende för vapensystemen

Verksamheten drog i gång omgående för de två enheterna där sensorplutonen inledde dagen med att genomföra sprängning av sjöminor och sjunkbomber. Sensorplutonen är en kvalificerad snabbrörlig enhet med huvuduppgiften att bedriva fast- och rörlig spaning på och under havsytan i kustnära områden. För att kunna lösa uppgifterna använder sig plutonen bland annat av passiva sonarsystem, kontrollerbara mineringar, sjunkbomber och tunga understödsvapen. Syftet med sprängningarna var dels att öva taktiska uppgifter men också att fortsätta utveckla förmågan till undervattensstrid.

De tidvis anställda soldaterna har kompetens för att hantera förbandets olika vapensystem.

Efter en fältlunch var det dags för de tidvis anställda soldaterna att skjuta sjömålsrobot 17. De tidvis anställda soldaterna har civila yrken och studier vid sidan av sin anställning i 2.amfibiebataljonen. De kallas in med jämna mellanrum för utbildningar och övningar med syftet att behålla och utveckla deras kompetenser. Att genomföra skarpa moment med förbandets olika vapensystem är viktigt ur flera aspekter, dels att personalen ska öva under realistiska förhållanden, men det ger också tillfälle till att utbilda och validera nya övningsledare för robotsystemet och för att upprätthålla kompetens inom undervattens-och ytstrid. Det är också viktigt att personalen har förtroende för de system de ska verka med och en förståelse för vilken effekt de har, det uppnås med skarpa övningar. Förbandet är unika med förmågan att genomföra undervattens – och sjömålsstrid i den speciella skärgårdsmiljön vilket dagens övningar ännu en gång gav prov på. ■

203. amfibieskyttekompaniet förflyttar sig med stridsbåtar som övriga förbandet.

Text & bild
Mj Kristina Swaan

Avlidna medlemmar

Vi tackar för deras trohet och behåller dem i vårt minne

Arne Eliasson
Saltsjö-Bo

Östen Grankvist
Upplands

Lars Ericson
Båstad

POSTTIDNING Borg-Skum AMF 1
130 61 Hårsfjärden

